

OECD HÍREK

2026. október 12.

«● Oktatási Pillanatkép 2026

Az évente rendszeresen megjelenő OECD Education at a Glance kiadvány célja, hogy az OECD-tagországok, a csatlakozási eljárásban résztvevő országok és egyes partnerországok vonatkozásában naprakész és összehasonlítható mutatók segítségével bemutassa az oktatás aktuális helyzetét, átfogó képet nyújtva az oktatási rendszerek teljesítményéről.

A 2026-os Education at a Glance fő témájával, a tanárhiánnyal foglalkozó külön rész új mutatókat vezet be a pedagógushiánnyal kapcsolatban – például a betöltetlen álláshelyek számát és a nem teljes körű képesítéssel rendelkező pedagógusok arányát illetően. Összeveti továbbá a pedagógushiányt a gazdaság más területein tapasztalható szakemberhiánnyal, illetve elemzi azt is, hogy miként vonzhatnak több pedagógust az oktatási rendszerek. Statisztikailag kimutatható, hogy változó mértékben ugyan, de a tanárhiány a legtöbb OECD-tagország oktatási rendszerét érinti. A szakemberhiány különösen szembetűnő az olyan tantárgyak esetében, mint a matematika és a természettudományok, azaz ott, ahol az oktatási rendszerek közvetlen versenyben állnak más ágazatokkal a magasan képzett szakemberekért. Az elemzők azt is megállapítják, hogy az oktatási rendszerek hasonló munkaerőpiaci kihívásokkal néznek szembe, mint az egészségügy, a technológiai szektor és más, magasan képzett munkaerőt igénylő ágazatok. A versenyképes fizetés és a kezelhető munkateher segíthetne enyhíteni a pedagógushiányt azáltal, hogy vonzóbbá teszi a pályát, ám önmagában ez már nem tűnik elegendőnek: a szakmai önállóság, a támogató vezetés, a jó munkahelyi kapcsolatok, a szakmai fejlődés lehetősége és a társadalmi elismertség szintén meghatározza a tanári hivatás vonzerejét. A pedagógusok 85%-a elégedett a munkájával, de csupán 22%-uk véli úgy, hogy a társadalom értékeli a tanári munkát. Éppen ezért a pályán tartás mellett a pályára lépés lehetőségeinek bővítése is fontos eszköz, például a pályamódosítók számára kidolgozott, jól átgondolt karrierutak révén.

A külön rész mellett a kiadvány a szokásos struktúrában jelenik meg: az első részben az oktatási intézmények teljesítményét és a tanulás hatását vizsgálják, a másodikban a hozzáférést az oktatáshoz, az abban való részvételt és a fejlődési lehetőségeket, a harmadikban az oktatásra fordított pénzügyi forrásokat veszik górcső alá, végül pedig a negyedikben pedig maguk a tanárok állnak fókuszban, illetve a tanulási környezet és az iskolák szervezete.

Magyarország vonatkozásában megállapítják, hogy a tanári korfa komoly előregedést mutat, ugyanakkor csökkenően van a nem megfelelő képzettséggel rendelkező pedagógusok alkalmazása, de a pályaelhagyók száma jelentősen növekszik. A kiadvány kiemeli, hogy hazánkban a szakképzettséggel rendelkezők aránya jóval magasabb az idősebb aktív korosztályoknál, mint a fiataloknál. A 18-24 éves fiatal felnőttek esetében Magyarország azon országok közé tartozik, ahol ritkán végzik a felsőfokú tanulmányokat úgy, hogy közben dolgoznak is, akár részmunkaidőben: nálunk ez az arány 5%, míg az OECD átlag 18% körül mozog. A kiadvány pozitív példaként említi hazánkat a rendkívül magas koragyermekkorai oktatásban való részvételi arány kapcsán. Ugyanakkor Magyarországot ismét azon országok közé sorolták, ahol arányaiban kisebb részt fordítanak oktatásra mind a kormányzati kiadásokból, mind a GDP-ből.

További információk elérhetősége:

<https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2026/09/teacher-shortages-are-putting-pressure-on-education-systems-across-the-oecd.html>

https://www.oecd.org/en/publications/education-at-a-glance-2026_b4968bbc-en.html

● **Agentic mesterséges intelligencia rendszerek kiadvány**

Az OECD Agentic AI in organisations: Early insights from practitioner interviews című kiadványa azt vizsgálja, hogy hogyan fejlesztik, vezetik be és szabályozzák a gyakorlatban az autonóm cselekvésre képes (úgynevezett „agentic”) mesterséges intelligencia (MI) rendszereket. A kiadvány összeállítói feltérképezik a kialakulóban lévő alkalmazási területeket, az előnyöket és kihívásokat, a szabályozási megközelítéseket, valamint az ilyen rendszerek alkalmazása során jelentkező kockázatokat.

Az elemzés 25 szervezettel, köztük élvonalbeli technológiai fejlesztőkkel, a technológiát alkalmazó nagyvállalatokkal és kormányzati szervekkel készített strukturált interjúkra támaszkodik, és így térképezi fel a gyakorlati megvalósításokat. A kiadvány egyik fő megállapítása, hogy az „agentic” MI túlmutat a kísérleti alkalmazásokon, és a vállalati, fogyasztói kontextusokban is jelen van a szervezeti munkafolyamatokban. A megkérdezett interjúalanyok a vállalati termelékenységet, az ellátási lánc optimalizálást, a kiberbiztonságot, a szoftverfejlesztést, az infrastruktúra-tervezést és a tudományos kutatást felölelő használati esetekről számoltak be. Az „agentic” MI-megoldások telepítésének fő indokai között legtöbbször a működési hatékonyság javítása, a költségek csökkentése, a munkaerőhiány kezelése és az értékteremtés új formáinak lehetővé tétele kerültek említésre.

Ugyanakkor az is egy fontos megállapítás, hogy az irányítási és technikai reakciók, válaszlépések még korai szakaszban járnak, továbbra is kihívások mutatkoznak olyan területeken, mint az értékelés és a megfelelőség igazolása, vagy maga a kiberbiztonság kérdésköre.

További információk elérhetősége:

https://www.oecd.org/en/publications/agentic-ai-in-organisations_1257a26f-en.html

● **Állami tulajdonú vállalatok kockázati kérdései**

Az OECD Managing Risk Across State-Owned Enterprises című kiadványa végig veszi az állami tulajdonú vállalatok portfólióit érintő főbb releváns kockázatokat, beleértve a pénzügyi, működési és fenntarthatósági, valamint a korrupcióval és integritással kapcsolatosakat, továbbá azt is, hogy hogyan építhető be a kockázatkezelés a tulajdonosi irányításba, a felügyeletbe és a teljesítménykövetésbe. A kiadvány nemzetközi szabványokra és esettanulmányokra építve ismerteti a portfóliószintű kockázatkezelési keretrendszerek tervezésének és bevezetésének kulcsfontosságú elemeit, amelyek különböző intézményi környezetekhez és tulajdonosi modellekhez igazíthatók.

A kiadvány abból az alapvetésből indul ki, hogy az új gazdasági, technológiai és globális folyamatokhoz való alkalmazkodás során az állami tulajdonú vállalatok egyre inkább stratégiai szerepet töltenek be. A kormányok változatos portfólióval rendelkeznek az állami vállalatok terén, amelyek az energia-, a közlekedési és a pénzügyi szektortól kezdve a közműszolgáltatásokon és a védelmi iparon át az infrastruktúráig számos területen tevékenykednek.

Ezek a portfóliók számos – költségvetési, működési, hírnévvel kapcsolatos és szakpolitikai – kockázatoknak teszik ki az államot. Megfelelő kezelés vagy kellő ismeret hiányában az ilyen kockázatok hatással lehetnek az államháztartásra, a szolgáltatásnyújtásra, a piaci bizalomra és a közbizalomra. Ugyanakkor hatékony kezelésük lehetőséget teremt a szakpolitikai célok előmozdítására, a gazdasági ellenállóképesség támogatására.

További információk elérhetősége:

https://www.oecd.org/en/publications/managing-risk-across-state-owned-enterprises_32334cf7-en.html

«● **Egészségügyi termékek ellátási láncának megerősítése az Európai Unióban**

Az OECD Strengthening the EU's Medical Supply Chains kiadványa az egészségügyi termékek ellátási láncának megerősítési lehetőségeit tekinti át az EU vonatkozásában. A jelentés három, járványügyi szempontból kiemelt termékkört vizsgál részletesen: az injekciós szisztémás kortikoszteroidokat, a szezonális influenzaoltásokat és az influenza kimutatására szolgáló RT-PCR teszteket. A három esettanulmány jelentős piaci koncentrációt és nemzetközi függőségeket tár fel. Mivel az egészségügyi ellátási láncok globálisak, a jelentés szerint egyetlen ország vagy régió sem képes önmagában teljes ellátásbiztonságot teremteni.

Az elemzés kiemelten három nemzetközi együttműködési mechanizmust vizsgál: az első egy közös nemzetközi piaci monitoringrendszer (MedMIS), amely a kritikus termékek kínálatának és keresletének változásait követné, a második egy nemzetközi közös beszerzési rendszer (MedPPA), amely előre vállalt vásárlásokkal, mennyiségi garanciákkal és diverzifikációs ösztönzőkkel javítaná az ellátásbiztonságot, míg a harmadik egy több ország által használható közös stratégiai készlet (RescPool), amely átmeneti hidat képezhetne egy helyi hiány kialakulása és a termelés felfutása között.

A jelentés vizsgálja a digitális technológiák és az előrejelző rendszerek szerepét is. Az EU-ban és más országokban már működő nyomomonkövetési rendszerek hasznos információkat biztosítanak a gyógyszerek mozgásáról, de alapvetően nem arra tervezték őket, hogy előre jelezzék az ellátási zavarokat. A magánszektorban már alkalmaznak mesterséges intelligenciát, prediktív elemzést, IoT-szenzorokat, RFID-t és felhőalapú rendszereket a problémák korai felismerésére, ezek azonban jellemzően vállalati célokat szolgálnak, és az adatokhoz való hozzáférés korlátozott. A jelentés szerint ezért nem elegendő új technológiákat bevezetni, hanem közös adatstandardokra, interoperábilis rendszerekre, jó minőségű adatokra, megfelelő jelentési kötelezettségekre és bizalmon alapuló adatmegosztásra is szükség van. Az EU számára a jelentés fő ajánlása ezért az, hogy a jelenlegi, alapvetően hiánykezelésre épülő rendszerről fokozatosan térjen át egy előrejelző, megelőző rendszerre.

További információk elérhetősége:

https://www.oecd.org/en/publications/strengthening-the-eu-s-medical-supply-chains_cc235a9c-en.html

«● Pénzügyi ismeretek fejlesztése: Finnország

A pénzügyi ismeretekhez kapcsolódóan, Finnország esetében egy kiinduló állapot, hogy az országban gyakorlatilag teljeskörű az internethozzáférés és rendkívül fejlett digitális készségekkel bír a népesség. Ugyanakkor a termékek növekvő összetettsége – például a rövid lejáratú online hitelek, a mobilalapú befektetési platformok, a kriptoeszközök és a mesterséges intelligencián alapuló pénzügyi eszközök esetében – fokozhatja a nem megfelelő tájékozottságon alapuló döntéshozatal, a túlzott eladósodás, valamint az online pénzügyi csalások áldozatává válás kockázatát.

Finnország nem kisebb célt tűzött ki, mint azt, hogy 2030-ra a világ pénzügyileg legfelkészültebb országává váljon. Éppen ezért született meg az EU TSI (Technical Support Instrument) által finanszírozott kiadvány, mert Finnország számára kulcsfontosságú prioritássá vált a pénzügyi ismeretek fejlesztése, és tekintettel a finn pénzügyi szolgáltatások magas szintű digitalizáltságára, elengedhetetlennek tűnt ezen belül a digitális pénzügyi ismeretekre fókuszálni. A kiadványban felvázolt stratégia világos jövőképet és stratégiai célkitűzéseket alakít ki, amelyeket célzott és összehangolt cselekvési terv támogat annak érdekében, hogy segítse Finnországot a digitális pénzügyi ismeretek, a döntéshozatal, valamint az online pénzügyi kockázatok felismerése és mérséklése terén fennálló hiányosságok kezelésében.

A javasolt stratégia elsődlegesen egy 2025-ben, 2061 finn felnőtt körében – életkor, nem és régió tekintetében reprezentatív mintán – végzett, a digitális pénzügyi műveltséget vizsgáló felmérésre támaszkodik, amely az OECD Pénzügyi Oktatási Nemzetközi Hálózata (International Network for Financial Education OECD/INFE) által kidolgozott módszertant alkalmazta.

További információk elérhetősége:

https://www.oecd.org/en/publications/a-digital-financial-literacy-strategy-for-finland_3f77ed3f-en.html

«● Vállalati kötvénykibocsátókra vonatkozó iránymutatás

Az OECD vállalati kötvénykibocsátókra vonatkozó iránymutatása segítséget nyújt a jogalkotóknak annak értékeléséhez és fejlesztéséhez, hogy milyen jogi, szabályozási és intézményi keretek vonatkozzanak a vállalati kötvénykibocsátókra, valamint milyen szerepet töltsenek be a kötvénytulajdonosok a vállalatirányításban. Az iránymutatás célja a hatékony tőkepiacok elősegítése, a pénzügyi stabilitás támogatása és a fenntartható gazdasági növekedés előmozdítása.

Az iránymutatás azt is bemutatja, hogy a G20/OECD vállalatirányítási alapelveinek egyes rendelkezései hogyan alkalmazhatók olyan vállalatokra, amelyek tőzsdén jegyzik kötvényeiket, de részvényeik nem kerülnek nyilvános kereskedésre. Az iránymutatás három fő területre koncentrált, amelyek a tájékoztatás és átláthatóság, az igazgatóság felelőssége, valamint a kötvénytulajdonosok jogainak gyakorlása.

További információk elérhetősége:

https://www.oecd.org/en/publications/oecd-guidelines-for-corporate-bond-issuers_8534f240-en.html

«● OECD kiadvány: az európai autóipar szerkezeti átalakulása

Az EU autóiparát érintő, aktuális OECD kiadvány alapvetően azt vizsgálja, hogy hogyan hat annak szerkezeti átalakulása – elsősorban az elektrifikáció, a digitalizáció, a kínai verseny és a demográfiai változások – a foglalkoztatásra és a munkavállalóktól elvárt készségekre. Az elemzők megállapítják, hogy miközben az ágazatban foglalkoztatottak száma összességében viszonylag stabil maradt, a gyártás és a beszállítói szektor egyes részeiben csökkent a foglalkoztatás, és az iparág súlypontja részben Közép- és Kelet-Európa felé tolódott.

Az ellátási láncok integráltabbá, ugyanakkor a külső függőségekkel szemben kitettebbé váltak, különösen az akkumulátorok és a fejlett elektronikai alkatrészek terén. Mindeközben a munkaerő idősödik, és egyre nagyobb arányban koncentrálódik magasabb képzettséget igénylő munkakörökben. Ezek a folyamatok az értéklánc különböző részein eltérő alkalmazkodási nyomást eredményeznek. A nagy gyártók általában rendelkeznek azokkal az intézményi kapacitásokkal, képzési rendszerekkel, amelyek lehetővé teszik az átszervezéseket. A kisebb beszállítók, értékesítéssel és javítással foglalkozó vállalkozások, valamint a termelési lánc upstream szakaszaiban működő iparágak nagyobb korlátokkal szembesülnek. Az autóipari munkakörök növekvő készségigénye, valamint a munkahelyi változások felgyorsuló üteme egyre sürgetőbbé teszi a széles körben hozzáférhető, egész életen át tartó tanulási rendszerek kialakítását.

További információk elérhetősége:

https://www.oecd.org/en/publications/the-eu-automotive-industry-at-a-crossroads_ec5c111d-en.html

«● OECD elemzés: Better Borders for Trade, Traceability and Enforcement

Az OECD Főtitkárának saját hatáskörben kiadásra került jelentése azt vizsgálja, hogy a kereskedelemkönnyítési és határellenőrzési rendszerek miként alkalmazkodhatnak az ellátási láncok nyomonkövethetőségével összefüggő, egyre összetettebb információs és szabályozási követelményekhez, különös tekintettel a digitalizációra, az ellátási láncok ellenállóképességére és a gazdasági biztonságra.

A jelentés szerint a nemzetközi kereskedelem eredményes működése egyre inkább függ attól, hogy a vállalatok és a hatóságok képesek-e részletes és ellenőrizhető információkat biztosítani a termékek eredetéről, előállításáról és teljes ellátási láncáról, miközben az új nyomonkövetési követelmények nem okozhatnak aránytalan kereskedelmi költségeket és késedelmeket. Az elemzők szerint a kereskedelemkönnyítési teljesítmény 10%-os javulása átlagosan több mint 6%-kal növelheti az exportpiacok számát. A kihívás különösen az olyan stratégiai értékláncokban jelentős, mint a kritikus nyersanyagok, az egészségügyi termékek, a fejlett technológiák és az agrár-élelmiszeripar, ahol az ellátás- és gazdaságbiztonsági szempontok miatt egyre nagyobb jelentősége van az eredet és a termék útjának igazolhatóságának.

A jelentés fő szakpolitikai következtetése, hogy a nyomonkövetési követelményeket nem elkülönült, párhuzamos rendszerek kialakításával, hanem a meglévő digitális vám- és határigazgatási infrastruktúrába integrálva célszerű kezelni. Ennek érdekében az OECD a határigazgatási digitalizáció további fejlesztését, a nyomonkövetési adatok kockázatalapú ellenőrzésben történő felhasználását, valamint a belföldi és nemzetközi hatóságközi együttműködés és interoperabilitás erősítését javasolja tanulmányában.

További információk elérhetősége:

<https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2026/10/better-borders-systems-can-lower-the-cost-of-traceability-rules.html>

https://www.oecd.org/en/publications/better-borders-for-trade-traceability-and-enforcement_b5dea5f5-en.html

«● OECD jelentés: Spending Better for Children through Social Policy

Az OECD jelentésének központi megállapítása, hogy az OECD országok jelentősen nagyobb javulást érhetnek el a gyermekek életkörülményeiben, ha a szociális kiadásokat a korai gyermekkori oktatásra és gondozásra, a foglalkoztatásra és jövedelemtámogatásra, valamint az alapvető és minőségi szolgáltatásokhoz való hozzáférés garantálására fordítanak. Mindezzel hozzájárulnának továbbá a gazdaságok megerősödéséhez és a fenntartható államháztartáshoz is. Mathias Cormann OECD főtitkár szerint a gyermekekbe való befektetés az egyik legfontosabb intézkedés, amelyet a kormányok hozhatnak egy stabil és biztonságos jövő építése érdekében. A kiadások növelése is hozhat változást, de még jobb eredménnyel járna a kiadások hatékonyabb felhasználása.

A statisztikák azt mutatják, hogy az elmúlt két évtizedben az egészségügyi és az idősödéssel kapcsolatos költségek emelkedése miatt a szociális kiadások aránya a GDP 20 százalékáról 25 százalékra nőtt a OECD tagállamokban, ugyanakkor a gyermekes családokra fordított kiadások továbbra is a teljes összeg 10 százaléka alatt maradnak. Ma az OECD országokban minden nyolcadik gyermek jövedelmi szegénységben él, az oktatási eredmények romlanak, és a serdülők több mint egyötöde közepes vagy rossz egészségi állapotról számol be. Mindezek javítása egy megfelelő politikai intézkedéscsomag alkalmazásával érhető el, amelynek fő elemei a szülők munkába állásának támogatása, megfelelő jövedelemvédelem biztosításával, valamint a magas színvonalú szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása.

További információk elérhetősége:

<https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2026/10/better-allocation-of-social-spending-would-achieve-greater-gains-for-children-and-ease-future-public-costs-says-oecd.html>

https://www.oecd.org/en/publications/spending-better-for-children-through-social-policy_1d6fb668-en.html

«● OECD jelentés: An overview of global biodiversity finance

Az OECD elemzése megállapítja, hogy a biológiai sokféleség finanszírozása mind az állami, mind a magánforrásokból növekszik, a globális finanszírozás mértéke 2023 és 2025 között évi 74,9–92,4 milliárd USD-t tett ki. A teljes biológiai sokféleségre fordított finanszírozás körülbelül kétharmadát a belföldi állami kiadások teszik ki. A jelentés javaslatokat fogalmaz meg a biológiai sokféleséget célzó finanszírozási adatok következetességének, nemzetközi összehasonlíthatóságának, lefedettségének és átláthatóságának javítására is.

További információk elérhetősége:

<https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2026/10/an-overview-of-global-biodiversity-finance.html>

https://www.oecd.org/en/publications/an-overview-of-global-biodiversity-finance_f3379e8d-en.html

«● OECD statisztika: Fogyasztói árindex

Az OECD térségre vonatkozó éves infláció (CPI) mértéke 4,3%-ra nőtt 2026 augusztusában - szemben a júliusi 4,1%-kal. Éves alapon a legnagyobb mértékű, térségi fogyasztói árindex növekedés a vizsgált időszakban, Törökországban következett be (+31,5%), amelyet Kolumbia (+6,2%) követ. Hazánk esetében a CPI-növekedés 1,3%-ot tett ki éves alapon, 2026 augusztusában az OECD adatai alapján. Az Európai Unió országaira vonatkozó éves harmonizált fogyasztói árindex (HICP) változás +3,2%-ot tett ki a vizsgált augusztusi időszakban.

Az energiaárakban 13,6%-os (2,0 százalékponttal magasabb a júliusi értéknél), míg az élelmiszerárak esetében 2,8%-os növekedést mértek (szemben a júliusi 3,2%-kal, elérve a 2021. júliusa óta mért legalacsonyabb szintet) az OECD országokban az egy évvel korábbi, augusztusi adatokhoz képest. Hazánkban, éves viszonylatban az infláció mértéke -4,8% volt az élelmiszerárak, míg -1,0% az energiaárak esetében, 2026 augusztusában az OECD adatai alapján.

További információk elérhetősége:

<https://www.oecd.org/en/data/insights/statistical-releases/2026/10/consumer-prices-oecd-updated-6-october-2026.html>